

มั่นคง ตรงไป ตรงมา
แนวหน้า

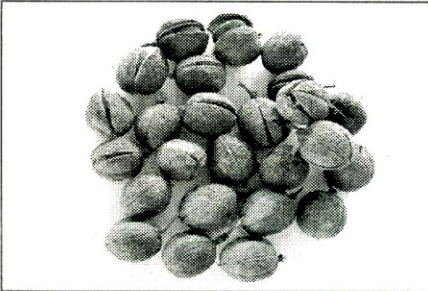
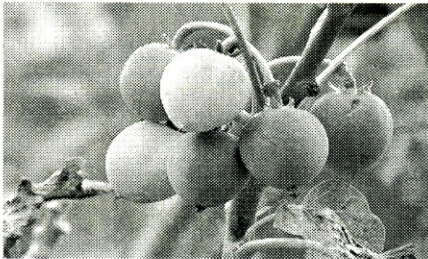
ปีที่ 36 ฉบับที่ 12553 วันอังคารที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2558 หน้า 13

ปัญหาเกษตร ที่นี้มีคำตอบ

สบู่ดำ พืชพลังงานทดแทน
คำถาม สบู่ดำสามารถนำมาทดแทนน้ำมันดีเซลได้ จึงขอทราบประโยชน์อื่น ๆ และวิธีปลูก วิธีสกัดน้ำมันนำมาใช้ด้วยครับ

ยุทธภูมิ มีโยแก้ว
อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ

คำตอบ สบู่ดำ เป็นพืชน้ำมันชนิดหนึ่ง น้ำมันที่ได้จากเมล็ดสบู่ดำ สามารถใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลที่เกษตรกรใช้อยู่ได้ โดยไม่ต้องใช้น้ำมันชนิดอื่นผสมอีก ใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค ใช้ปลูกเป็นแนวรั้ว เพื่อป้องกันสัตว์เลื้อยเข้าทำลายผลผลิต เนื่องจากมีสารพิษ Hydrocyanic มีกลิ่นเหม็นเขียว สบู่ดำจึงเป็นพืชที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งในสถานะที่ราคาน้ำมันดีเซลมีราคาสูงอย่างในปัจจุบัน

สบู่ดำ อยู่ในวงศ์ไม้ยางพารา ซึ่งเป็นพืชพื้นเมืองของทวีปอเมริกาใต้ ชาวโปรตุเกสนำเข้ามาปลูกในประเทศไทยในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา เพื่อนำมาบีบน้ำมันสำหรับทำสบู่ ปัจจุบันสบู่ดำมีปลูกอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น ภาคเหนือ เรียกว่า มะหุ่งฮั่ว ภาคตะวันออก เรียกว่า มะเข่า หรือสีหลอด ภาคใต้ เรียกว่า มาเคาะ

การขยายพันธุ์ โดยการใช้เมล็ด ควรเก็บฝักที่มีสีเหลืองแก่แก่มนสีน้ำตาล สามารถเพาะในถุงเพาะ หรือกระบะทรายอายุประมาณ 2 เดือน จึงนำไปปลูก ดินที่ได้จากการเพาะเมล็ดจะให้ผลผลิตได้ประมาณ 8-10 เดือน หลังปลูกการใช้ท่อนพันธุ์ ควรใช้ท่อนพันธุ์สีน้ำตาลปนเขียวยาว 45-50

เซนติเมตร จะเริ่มมีดอกและให้ผลผลิต ระยะ 6-8 เดือน หลังปลูก

การปลูก การเจริญเติบโต ลำต้นจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ไม่ค่อยแตกกิ่งก้าน จึงควรตัดแต่งกิ่งบ่อยๆ เพื่อให้ต้นแตกกิ่งก้าน ระยะปลูก 2x2.5 ตารางเมตร ฤดูปลูกที่เหมาะสมเป็นช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พื้นที่ปลูกควรเลือกพื้นที่ดอน น้ำไม่ท่วมขัง อยู่กลางแจ้ง แสงแดดจัด เช่น คันนา นาดอนจัดหัวไร่ปลายนา ริมรั้วบ้าน

กรมวิชาการเกษตร ได้ทำการขยายพันธุ์ โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อได้แล้ว ซึ่งได้ผลเหมือนกับการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชชนิดอื่นทั่วไป

ประโยชน์ของสบู่ดำ

1.ยางจากก้านใบ ใช้ป้ายรักษาโรคปากนกกระจอก ห้ามเลือด แก้ปวดฟัน แก้ลมเป็นฝ้าขาว โดยผสมกับน้ำมันมมารดาป้ายลิ้น

2.ลำต้น ตัดเป็นท่อน ต้มน้ำ ให้เด็กกินแก้ซาง ดาลงโมย ตัดเป็นท่อนแช่น้ำอาบ แก้โรคพุพอง ใช้เป็นแนวรั้วป้องกันสัตว์เลื้อย เช่น โคน กระบือ ม้า แพะ เข้าทำลายผลผลิต

3.เมล็ด ทียบเป็นน้ำมัน ใช้ทดแทนน้ำมันดีเซล ใช้บำรุงรากผม ใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ โดยใช้กากที่เหลือจากการทียน้ำมัน ซึ่งมีธาตุอาหารหลักมากกว่าปุ๋ยหมักและมูลสัตว์หลายชนิด ยกเว้นมูลไก่ที่มีฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมมากกว่า และยังมีสารพิษ Curcin มีฤทธิ์เหมือนสลอด เมื่อกินเข้าไปแล้วจะทำให้ท้องเสีย

การสกัดน้ำมันสบู่ดำ ด้วยแรงงานคน ผลสบู่ดำแห้งที่แก่จากต้น มีสีเหลืองถึงสีดำ นำมาแกะเปลือกออกให้เหลือเฉพาะเมล็ด นำไปล้างน้ำทำความสะอาด นำมาผึ่งลมให้เมล็ดแห้ง นำไปบดเมล็ดให้แตก โดยการทุบหรือบดหยาบ นำเมล็ดที่ได้บดแล้วออกตากแดดเพื่อรับความร้อน ประมาณ 30 นาที แล้วนำเมล็ดสบู่ดำเข้าเครื่องสกัด ด้วยแรงงานคน นำน้ำมันที่ได้ไปกรองเพื่อแยกเศษเมล็ดสบู่ดำ 4 กิโลกรัม สกัดน้ำมันได้ 1 ลิตร น้ำมันที่ได้จากการสกัดเมล็ดสบู่ดำ สามารถใช้แทนน้ำมันดีเซลได้ โดยไม่ต้องใช้ส่วนผสม และไม่ทำให้เครื่องยนต์เสียหาย กากเมล็ดสบู่ดำที่เหลือจากการสกัดน้ำมัน มีปริมาณไนโตรเจนสูง ซึ่งเป็นธาตุอาหารที่พืชต้องการ จึงสามารถนำไปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ของพืชได้

จากภาวะในปัจจุบัน ที่มีการณ์รณรงค์ให้คนไทยหันมาประหยัดน้ำมันกันก่อนที่จะไม่มีน้ำมันให้ใช้ ส่งผลให้ราคาน้ำมันแพงขึ้น จึงมีการนำพืชที่สามารถใช้ทดแทนน้ำมันได้มาสกัดใช้งาน แต่อย่างไรก็ดี อยากให้คนไทยช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ผลที่ได้นั้นไม่เพียงเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นยังเกี่ยวข้องไปถึงสถานะของโลกอีกด้วย

นาย รัตวิ